

Košický samosprávny kraj

Uznesenie č. 50/2014

zo 4. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja
konaného dňa 28. apríla 2014 v Košiciach

Pripojenie sa Košického samosprávneho kraja k výzve občianskych združení a mesta Kremnica predsedovi vlády SR, aby nepripustil ťažbu uránu a zlata s použitím kyanidovej technológie

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja podľa § 4 písm. g) a § 11 ods. 2 písm. c) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov

A) sa pripája

k Výzve R. Ficovi, aby nepripustil ťažbu uránu a zlata s použitím kyanidovej technológie, ktorej signatármi sú o. z. Brečtan - Nové Mesto nad Váhom, o. z. Podpoľanie nad zlato, Mesto Kremnica, o. z. Kremnica nad zlato, o. z. SOSNA - Košice, SZOPK - ZO Košice 2013, o. z. Pre Košice Sever a o. z. Priatelia Zeme – Spoločnosť Priateľov Zeme (Výzva je prílohou tohto uznesenia);

B) žiada

predseda vlády SR, aby okamžite vykonal opatrenia, na základe ktorých Ministerstvo hospodárstva SR a jemu podriadené orgány štátnej správy (banské úrady) zmenia svoje negatívne vyjadrenia vo vzťahu k legitímne určeným priestorovým limitom ťažby v územných plánoch nerešpektujúce stanoviská verejnosti a dotknutých samospráv;

C) žiada

predseda Košického samosprávneho kraja,

1. aby v mene Košického samosprávneho kraja potvrdil pripojenie sa k Výzve podľa bodu A) poštou na adresu organizátora výzvy:
o. z. Brečtan, Juraja Kréna 3, 915 01 Nové Mesto nad Váhom;
2. aby v mene Košického samosprávneho kraja doručil Výzvu podľa bodu A) a toto uznesenie predsedovi vlády SR.

JUDr. Zdenko Trebuľa
predseda Košického samosprávneho kraja

Podpísal dňa: 30. 04. 2014

Výzva R. Ficovi aby nepripustil ťažbu uránu a zlata s použitím kyanidovej technológie

Odporcovia ťažby rádioaktívnych nerastov a zlata s použitím kyanidovej technológie žiadajú premiéra SR Roberta Fica o vykonanie nápravy.

Ministerstvo hospodárstva nerešpektuje odmietavé stanoviská verejnosti k ťažbe rádioaktívnych nerastov a ku použitiu kyanidovej technológie pri ťažbe a spracovaní zlata.

V roku 2010 bola do NR SR predložená petícia 113 000 občanov, odmietajúcich ťažbu uránu na Slovensku. Od roku 2011 prebieha aj petícia obyvateľov okresu Detva, ktorí protestujú proti zámeru dobývania a spracovania zlatých rúd v lokalite Detva - Biely Vrch, spojeného s použitím technológie kyanidového lúhovania, ktorú doposiaľ podporil každý druhý dospelý obyvateľ regiónu. Mesto Kremnica sa už dva ostatné roky usiluje o zmenšenie dobývacieho priestoru zlato-strieborných rúd na svojom území.

Potrebu zapojenia verejnosti zdôrazňuje aj upozornenie Európskej komisie, ktorá pod hrozbou najväčšej sankcie - odňatia všetkých druhov finančnej pomoci Európskej únie Slovensku - žiadala zabezpečiť účasť a rešpektovanie stanovísk verejnosti vrátane jej volených zástupcov v rozhodovacích procesoch dotýkajúcich sa závažných dopadov na životné prostredie. Tieto požiadavky riešili vládne a zákonodarné orgány Slovenskej republiky v roku 2010 novelizáciou viacerých zákonov, vrátane banského zákona.

Napriek týmto skutočnostiam Ministerstvo hospodárstva SR ignorovalo postoje verejnosti vyjadrené v petícii proti ťažbe uránu a v roku 2012 podpísalo Memorandum o spolupráci a porozumení s banskou spoločnosťou European Uranium Resources, v ktorom vyjadrilo podporu aj povoleniu jej zámeru dobývať rádioaktívne nerasty v lokalite Jahodná - Kurišková v tesnej blízkosti mesta Košice.

Tento zámer podporilo ministerstvo bez ohľadu na to, že pred podpísaním Memoranda neprebehol proces posudzovania vplyvov zámeru na okolité životné prostredie a doposiaľ ministerstvu nie je známy rozsah ohrozenia zdravia obyvateľov dobývaním uránu.

Podpísaním memoranda ministerstvo stratilo objektivitu, ktoré si ako možný rozhodujúci orgán o zámeroch umiestnenia dobývacích priestorov a povolenia ťažby nerastov so závažným dopadom na životné prostredie určite malo zachovať.

Na tomto základe zastupiteľstvá mesta Košice a Košického samosprávneho kraja schválenými uzneseniami v roku 2014 požiadali ministra hospodárstva, aby odstúpil od uvedeného Memoranda.

Mesto Košice, mesto Detva, Košický samosprávny kraj a Banskobystrický samosprávny kraj v spojitosti s pripravovanými zámermi ťažby a spracovania nerastov s mimoriadne závažnými dopadmi na životné prostredie (ťažba rádioaktívnych nerastov, ťažba a spracovanie zlata s použitím kyanidovej technológie) využili svoje právomoci územnoplánovacích orgánov v súlade s

platnou úpravou stavebného zákona. V návrhoch zmien regulatívov územného plánu v rámci určenia funkčného využitia svojich regiónov ustanovili neprípustnosť ťažby rádioaktívnych nerastov, resp. ťažby a spracovania zlata s použitím kyanidovej technológie na svojom území. Pri ustanovení týchto priestorových limitov neprípustnosti dobývania vychádzali uvedené samosprávy aj z platného znenia Aktualizácie surovinovej politiky v oblasti nerastných surovín, ako strategického dokumentu Slovenskej republiky, ktorý uvádza, že jednou z hlavných úloh regionálnej politiky územnej samosprávy je aj stanovenie priestorových limitov ťažby - teda aj neprípustnosti alebo obmedzenia dobývania nerastných surovín v územných plánoch.

Ministerstvo hospodárstva v rozpore s týmto dokumentom, ktorý samo pripravilo, nesúhlasí s ustanovením priestorových limitov ťažby v územných plánoch, čím chce znemožniť ich záväznosť. V rámci svojich nesúhlasných stanovísk presadzuje, aby územné plány obsahovali v spojitosti so zámermi ťažby rádioaktívnych nerastov, resp. použitia kyanidovej technológie pri spracovaní zlatých rúd len neurčité všeobecné formulácie o dodržiavaní platnej legislatívy.

Vzhľadom na doterajšie postoje a postupy ministerstva hospodárstva je dôvodná obava, že ministerstvo predloží v blízkej budúcnosti návrh na zrušenie platnej úpravy banského zákona, ktorá umožňuje povolenie ťažby a spracovanie týchto nerastov len so súhlasom verejnosti, zastúpenej dotknutými samosprávami. Na základe toho nič nebude brániť ťažbe a spracovaniu nerastov s najväčšími dopadmi na životné prostredie.

V prípade konkrétnych lokalít Jahodná - Kurišková a ďalších ložísk uránu na území Košického samosprávneho kraja sa jedná o územia s husto osídleným obyvateľstvom, významnými zdrojmi pitnej vody, dlhodobým tradičným rekreačným využívaním území, v európsky významných územiach ochrany prírody a krajiny. V prípade ložiska Detva – Biely vrch, v tomto území je zároveň umiestnená prevádzka najvýznamnejšieho zamestnávateľa dotknutého regiónu. Opísané využívanie ďalšia banská činnosť znemožní, resp. vážne ohrozí.

V dôsledku uvedeného žiadame predsedu vlády SR Roberta Fica, aby okamžite vykonal opatrenia, na základe ktorých ministerstvo hospodárstva zmení svoje negatívne vyjadrenia vo vzťahu ku legitímne určeným priestorovým limitom ťažby v územných plánoch. Upozorňujeme, že nesúhlasné stanoviská ministerstva nerešpektujú stanoviská verejnosti a dotknutých samospráv. Zároveň požadujeme, aby ministerstvo odstúpilo od Memoranda o spolupráci a porozumení s banskou spoločnosťou European Uranium Resources, ktorým bez dostatočných informácií podporuje zámer ťažby rádioaktívnych nerastov v tesnej blízkosti mesta Košice.

*o. z. Brečtan, Nové Mesto nad Váhom
o. z. Podpoľanie nad zlato
Mesto Kremnica
o. z. Kremnica nad zlato
o. z. SOSNA, Košice*

ZO SZOPK Košice 2013

o. z. Pre Košice Sever, Košice

Priatel'ia Zeme – Spoločnosť Priateľov Zeme, Košice

Poznámka:

Aj keď uprednostňujeme elektronickú podporu na www.changenet.sk, podporné písomné stanoviská môžete poslať poštou na adresu organizátora výzvy: o. z. Brečtan, Juraja Kréna 3, 915 01 Nové Mesto nad Váhom.